

การส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำแควน้อย จังหวัดพิษณุโลก

กิตติศักดิ์   แก้วมณี
นฤมล   ลิมตระกูล
นิตย   พันธุ์
วรกร   โภชนะสมบัติ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พฤษภาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

ห้องศึกษา	ศาสตราจารย์
ชั้นลงทะเบียน	29 เม.ย. 2547
เลขทะเบียน	4665314
เลขเรียกหนังสือ	244

อาจารย์ที่ปรึกษาและภาควิชาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำแควน้อย จังหวัดพิษณุโลก” แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้

.....
(รองศาสตราจารย์พัฒนา ราชวงศ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภิรมย์ อ่อนเล็ง)
ประธานสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
พฤษภาคม 2544

คำนำ

พื้นที่ลุ่มน้ำแควน้อย ประกอบด้วยอุทยานแห่งชาติ 3 แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ และอุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารที่สำคัญ ในแต่ละอุทยาน จะมีทรัพยากรท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป มีทั้งความสวยงาม ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติที่เป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมซึ่งอุทยานฯ แต่ละแห่งนับวันจะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอาจได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวได้ ถ้าไม่มีการจัดการท่องเที่ยวที่ดีและมีประสิทธิภาพเพียงพอ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบหนึ่งที่จะสามารถช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวให้คงสภาพเดิมหรือไม่ให้ถูกทำลายมากเกินไป

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาได้เสนอแนวทางในการจัดการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมสำหรับอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้การท่องเที่ยวมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มน้ำแควน้อย จังหวัดพิษณุโลก ให้ยั่งยืนตลอดไป

คณะผู้ศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์พัฒนา ราชวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับความช่วยเหลือจากคณาจารย์ในสาขา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา คณะผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.พรเทพ พิมลเสถียร ดร.วิจารณ์ สิมฉายา และ นายเดชา งามนิกุลชลิน ที่ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบพระคุณหัวหน้าอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ น้ำตกชาติตระการ และหัวหน้าอุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในด้านการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบคุณคณะสำรวจข้อมูลทางทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการจัดการอุทยาน แห่งชาติภูหินร่องกล้า อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ และอุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว ที่ออกสำรวจและเก็บข้อมูล หลักฐานที่ใช้ในการอ้างอิง ซึ่งอำนวยความสะดวกต่อการค้นคว้าเพิ่มเติม เป็นอย่างมาก

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคเหนือที่ 3 จังหวัดพิษณุโลกเป็นอย่างมาก ที่ให้ข้อมูลการท่องเที่ยว

ขอขอบคุณท่านผู้นำชุมชน ประชาชน และนักท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมในการออก ความคิดเห็นและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ตลอดจนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการ ศึกษาค้นคว้า

คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาวิจัยในรายงานฉบับนี้ คณะผู้ศึกษาขอมอบให้ กับผู้สนใจทุกท่านที่จะนำผลการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองที่ได้นำไปศึกษาต่อ ให้เกิดประโยชน์ใน ทางปฏิบัติกับพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพิษณุโลกในอนาคตอันใกล้

คณะผู้ศึกษา